

# DEKLARACIJA SA MINISTARSKOG SASTANKA UPRAVNOG ODBORA VIJEĆA ZA IMPLEMENTACIJU MIRA

1. Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira (PIC) se 9. juna 1998. godine sastao u Luxembourggu na nivou ministara vanjskih poslova da bi izvršio pregled napretka postignutog u implementaciji Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini i usvojio plan aktivnosti na implementaciji mira za naredni šestomjesečni period.

## **Politička izjava**

2. Sastanak Upravnog odbora se održava u trenutku implementacije Mirovnog sporazuma kojeg karakterišu kako značajan napredak tako i neadekvatna dinamika implementacije. Spora dinamika implementacije od strane vlasti u Bosni i Hercegovini je pitanje koje izaziva ozbiljnu zabrinutost.

3. Nakon sastanka u Bonu postignut je značajan napredak: nakon izbora u Republici Srpskoj pojavila se nova, više pluralistička, Vlada; polovina osoba optuženih za ratne zločine od strane Međunarodnog tribunala za ratne zločine u bivšoj Jugoslaviji (ICTY) je pritvorena; entitetski sektori pravosuđa su započeli da sarađuju sa ICTY-jem; Bosna i Hercegovina sada ima zastavu, pasoše, jedinstvene registarske tablice; rezultati prošlih septembarskih izbora nisu implementirani samo u jednoj od 136 općina, što je rezultiralo uspostavljanjem jednog broja multietničkih općinskih skupština; restruktuiranje javnih medija i policijskih snaga je već u poodmakloj fazi u Republici Srpskoj i Federaciji, dok uticaj nezavisnih medija raste; povratak manjina je ozbiljno otpočeo a postignut je i napredak po pitanju imovinskih zakona; privremena konvertibilna marka (KM) će biti puštena u opticaj u roku od mjesec dana a doneseni su i novi zakoni o carinama, privatizaciji, stranim ulaganjima i državnom i

entitetskim budžetima; i postignut je sporazum o stand-by aranžmanu sa MMF-om.

4. Ovim primjerima se naglašava da su ideali pluralizma i multietničnosti predviđeni Mirovnim sporazumom, i preuzimanje odgovornosti za ostvarivanje tih ideala od strane izabраниh vlasti u Bosni i Hercegovini, ključni za potpunu demokratizaciju i trajan mir. Nažalost, uspjeh često proizvodi otpor, i spora dinamika implementacije od strane vlasti u Bosni i Hercegovini i njihovo često odugovlačenje u pogledu ključnih pitanja implementacije predstavljaju razlog za najozbiljniju zabrinutost.

5. Upravni odbor sa zabrinutošću konstatuje da su u gotovo svim oblastima u kojima je postignut napredak bili potrebni stalni i intenzivni naponi od strane međunarodne zajednice. Visoki predstavnik je posebno u nekoliko slučajeva morao da pribjegne donošenju privremenih obavezujućih odluka u skladu sa svojim ovlaštenjima prema Aneksu 10 Mirovnog sporazuma.

6. Od ključne je važnosti da Bosna i Hercegovina preuzme odgovornost za svoju budućnost i da se pripremi da se oslanja na vlastite snage. Nastavak pružanja političke i finansijske podrške od strane međunarodne zajednice, zajedno sa namjerom da se produži prisustvo međunarodnih vojnih snaga, predstavlja priliku koju Bosna i Hercegovina ne smije sebi dozvoliti da propusti, tim prije što sadašnji nivo pomoći ne može i neće trajati beskonačno.

7. Upravni odbor poziva sve građane Bosne i Hercegovine da ubrzaju ponovnu izgradnju zemlje u političkom, ekonomskom i društvenom pogledu. Odbor takođe poziva na međusobno poštivanje i pomirenje. Ovaj zadatak se može ostvariti samo putem podjele vlasti, tolerancije i saradnje.

8. Političke vođe u Bosni izabrane 1996. godine u velikoj mjeri nisu služili interesima naroda Bosne i

Hercegovine u pogledu brze implementacije Mirovnog sporazuma i polaganja temelja za mirnu i uspješnu budućnost. Isuviše veliki broj sadašnjih vođa se i dalje služi politikom dominacije i etničkog separatizma da bi unaprijedio svoje pozicije na štetu bosanskog naroda, čime zemlju osuđuju na stagnaciju i izolaciju iz evropske porodice zemalja.

9. Krajnje je vrijeme da vlasti u Bosni i Hercegovini postupaju u skladu sa svim aspektima Mirovnog sporazuma i da ispune obaveze koje su preuzele u Daytonu u pogledu: izgradnje održivih institucija; afirmacije demokratije; zaštite ljudskih prava i vladavine zakona; reforme obrazovnog programa; ekonomskog oporavka; pomirenja i procesa povratka. Ovi elementi čine dobar program upravljanja za koji Upravni odbor zahtijeva da ga vlasti brzo provedu.

10. Vlasti u Bosni i Hercegovini se stoga moraju rukovoditi principima tolerancije i pomirenja, prava na korektno saslušanje na sudu, slobode kretanja i prebivališta, slobode vjeroispovijesti i onoga što ovo znači u smislu izgradnje multietničke zemlje, ukidanja zakona i prakse koji imaju diskriminirajuće efekte i zaštite pripadnika etničkih grupa i/ili manjina.

11. Izbori u septembru 1998. godine predstavljaju značajnu priliku za narod Bosne i Hercegovine da izrazi svoje želje u vezi sa budućnošću svoje zemlje i da izabere vođe spremne na teške kompromise koji su potrebni da bi se postigao trajan mir i da bi se Bosni i Hercegovini omogućilo da zauzme mjesto koje joj pripada u Evropi. Pozivamo narod Bosne i Hercegovine da aktivno ostvaruje svoja demokratska prava i učestvuje na izborima.

12. Međunarodna zajednica očekuje od svih osoba koje će se kandidovati na septembarskim izborima da se javno izjasne o slijedećim pitanjima:

– *povratak izbjeglica i raseljenih lica;*

- prava manjinskih etničkih grupa;*
- ekonomska reforma i obnova; i*
- pružanje usluga iz oblasti društvenih djelatnosti i obrazovanja.*

13. Upravni odbor pozdravlja nadgledanje procesa registracije i izbornog procesa od strane OSCE-a, kao i izvrsnu saradnju između Visokog predstavnika i OSCE-a. Odbor pozdravlja namjeru Komisije medijskih eksperata i Izborne apelacione potkomisije da u potpunosti iskoriste svoja ovlaštenja i da provjere kandidate i sankcioniraju one koji opstruiraju implementaciju Daytonu ili ometaju proces slobodnih i poštenih izbora. Upravni odbor da će se poštivati izborna pravila i propisi usvojeni od strane Privremene izborne komisije (PIK).

14. Upravni odbor poziva Međureligijsko vijeće u Sarajevu, kao i sve vjerske vođe, da se direktno angažiraju u naporima kojima bi se spriječili konflikti i afirmirala sloboda vjere i sloboda kretanja za pripadnike svih vjeroispovijesti.

15. Zaključcima sa sastanka Vijeća za implementaciju mira održanog 1995. godine u Londonu se predviđalo stvaranje direktnog i dinamičnog ugovornog odnosa između Bosne i Hercegovine i Evropske unije. Uzimajući u obzir ovlaštenje Visokog predstavnika prema Aneksu 10 Mirovnog sporazuma, Upravni odbor pozdravlja Deklaraciju Evropske unije o Bosni i Hercegovini od 8. juna, u kojoj se definiraju izgledi za tješnju saradnju sa evropskim strukturama, ukoliko Bosna i Hercegovina nastavi da ide pravim putem, i kojom se uspostavlja zajednička savjetodavna Radna grupa kako bi se Bosni i Hercegovini pomoglo da prevaziđe tehnička pitanja koja se odnose na razvoj odnosa BiH sa Evropskom unijom u budućnosti.

16. Upravni odbor je izrazio zahvalnost SFOR-u na njegovim naporima na obezbijedivanju sigurnog okruženja potrebnog za civilnu implementaciju Mirovnog sporazuma kao i za pomoć datu na ovom polju. Upravni odbor i potpisnici Mirovnog sporazuma su prihvatili i podržali namjeru da SFOR nastavi svoju misiju kada mu 20. juna istekne sadašnji mandat.

17. Za ostatak 1998. godine, Upravni odbor ističe slijedeće prioritete u implementaciji mira (detaljno definirani u planu aktivnosti na implementaciji mira datom u stavovima koji slijede):

*-Ubrzanje povratka izbjeglica i raseljenih lica na postepen i organiziran način u skladu sa Mirovnim sporazumom.*

*-Reforma policije i sudstva.*

*-Ubrzanje privredne reintegracije i reforme.*

*-Slobodni i pravični izbori u cijeloj zemlji u septembru.*

*-Implementacija strategije Visokog predstavnika u vezi sa medijima.*

*-Jačanje vladinih institucija na svim nivoima.*

18. Upravni odbor ponovo potvrđuje veliku podršku koju daje Visokom predstavniku i aktivnoj primjeni njegovih punih ovlaštenja po Mirovnom sporazumu, kako se navodi u Zaključcima PIC-a iz Bonna.

### **Plan aktivnosti na implementaciji mira za ostatak 1998. godine**

#### **Povratak izbjeglica i raseljenih osoba**

19. Postepen i organizovan povratak izbjeglica i raseljenih osoba, uključujući i povratak u Sarajevo, jeste od ključnog značaja za trajan mir i razvoj održive multietničke Bosne i Hercegovine, u kojoj niti jedna manjina neće smatrati da se protiv nje vrši diskriminacija.

20. Upravni odbor podvlači fundamentalno pravo u skladu sa Mirovnim sporazumom svih izbjeglica i raseljenih osoba na slobodan povratak u svoje prvobitne domove. Upravni odbor najoštrije osuđuje nedavne incidente u Drvaru, Stocu, Derventi i drugim mjestima i insistira da se odgovorne osobe izvedu pred lice pravde. Mi podržavamo primjenu ovlaštenja Visokog predstavnika da razriješi dužnosti svakog javnog dužnosnika koji krši ovo pravo ili pokušava spriječiti povratak ljudi.

21. Pozdravljajući rezultate konferencija o povratku održanih u Sarajevu i Banja Luci, Upravni odbor je ipak razočaran nedovoljnim napretkom u ostvarenju dogovorenih ciljeva. Na ovlaštene organe se apelira da ubrzaju implementaciju i da odmah uklone sve preostale političke, pravne i administrativne prepreke povratku manjina.

22. Upravni odbor u potpunosti podržava napore Visokog predstavnika, zajedno sa Radnom grupom za obnovu i povratak (RRTF) i Ekonomskom radnom grupom, na primjenjivanju strogog uslovljavanja kao i podsticanju pozitivnog povezivanja koji idu u prilog povratku. Odbor ponovo podvlači svoju podršku inicijativama kao što je inicijativa "Otvoreni gradovi" te naglašava potrebu da Sarajevo i Banja Luka ispune kriterije kako bi se proglasili "otvorenim gradovima". Odbor također pozdravlja Regionalnu strategiju povratka koju je predstavio UNHCR (kojom se predviđaju četiri održiva rješenja, i to dobrovoljni povratak u predratne domove, što bi bilo najpovoljnije rješenje, kao i lokalna integracija, preseljenje i premještanje) i poziva sve strane da sarađuju u njenoj provedbi. Upravni odbor traži od Visokog predstavnika i UNHCR-a da ga redovito izvještavaju o napretku strana na implementaciji plana. Odbor nadalje apelira da se dalje razvijaju veze između RRTF-a i relevantnih faktora u susjednim zemljama.

23. Upravni odbor poziva organe vlasti u oba Entiteta da omoguće UNHCR-u organiziranje popisa/registracije raseljenih osoba, izbjeglica i povratnika. Od suštinske je važnosti da

Visoki predstavnik, UNHCR i Upravni odbor imaju tačne podatke da bi mogli dalje raditi na provođenju Aneksa 7 Mirovnog sporazuma.

24. Kao posljedica rata, mnogi građani Bosne i Hercegovine su raseljeni iz mjesta gdje se drže njihovi osobni podaci i gdje su im izdavana osobna dokumenta. Omogućavanje potpunog pristupa svih pojedinaca njihovoj osobnoj dokumentaciji je neophodan uslov da bi se pružila podrška procesu povratka. Organi vlasti Bosne i Hercegovine treba da, u saradnji sa međunarodnom zajednicom, uspostave mehanizme do 1. avgusta 1998. godine kojima se osigurava građanima Bosne i Hercegovine potpun pristup osobnoj dokumentaciji.

25. Javna bezbjednost je od ključne važnosti, osobito u ovom trenutku. Upravni odbor posebno pozdravlja rad UN IPTF-a. Dok se policija potpuno ne restruktuirala, SFOR bi trebao da nastavi sa obezbjeđenjem sigurnog okruženja koje doprinosi provođenju civilnog dijela mirovnog sporazuma. U ovom smislu, policija ima primarnu odgovornost za javnu bezbjednost, uz pažljivo praćenje od strane UN IPTF-a i podršku SFOR-a po potrebi. Upravni odbor podstiče sve članove da obezbijede odgovarajuća finansijska sredstva za kontinuirane napore na reformi policije, pogotovo u svjetlu ključnih uslova za bezbjednost u vezi sa povratkom ljudi. Multinacionalna specijalizovana jedinica (MSU) u sklopu SFOR-a, sa istim mandatom kao i ostali elementi SFOR-a, će povećati sposobnost SFOR-a da pruži podršku lokalnim vlastima u pružanju adekvatnog odgovora na građanske neredne, bez miješanja u policijske poslove, uključujući i situacije u vezi sa povratkom izbjeglica i raseljenih osoba i postavljanjem na dužnost izabраних dužnosnika.

26. U tom pogledu, Upravni odbor podstiče aktivnu koordinaciju rada lokalne policije, koju će vršiti Visoki predstavnik, zajedno sa SFOR-om i IPTF-om, na izradi i provođenju planova sigurnosti za povratak izbjeglica sa UNHCR-om.

27. Usvajanje i efikasna implementacija novih imovinskih i stambenih zakona u oba Entiteta je od suštinske važnosti da se ljudima omogući povratak u njihove predratne domove. Upravni odbor pozdravlja stupanje na snagu imovinskih zakona u Federaciji dana 4. aprila 1998. godine. U Republici Srpskoj se nacrti zakona koji su prihvatljivi Visokom predstavniku moraju finalizirati i donijeti do 31. avgusta 1998. godine. Odbor poziva organe vlasti Federacije da preduzmu hitne korake na osiguranju potpune implementacije ovih zakona. Ukoliko se ova obaveza ne ispuni, organi vlasti Federacije moraju produžiti rok za podnošenje zahtjeva za povrat stanarskog prava predratnim stanarima stanova u društvenom vlasništvu. Privatizacija stanova koji su proglašeni napuštenim od 1991. godine, uključujući i vojne i policijske stanove, će se vršiti samo u skladu sa *Zakonom o prestanku primjene Zakona o napuštenim stanovima*.

28. Upravni odbor pozdravlja strategiju za imovinske opcije koju je izradila Komisija za imovinske zahtjeve raseljenih osoba i izbjeglica. Upravni odbor potvrđuje da se sredstva za fond za nadoknadu imovine trebaju obezbjediti na lokalnom nivou, te poziva Vlade entiteta da financiraju fazu pilot projekata.

29. Obrazovanje u Bosni i Hercegovini mora doprinositi ciljevima implementacije mira a ne stvarati dalje prepreke za povratak. Udžbenici koji se koriste u državnim školama se moraju revidirati i uvredljiv materijal se mora ukloniti prije početka naredne školske godine. Napori na reformi nastavnog plana i programa u oba entiteta se trebaju nastaviti, uz pomoć relevantnih organizacija, uključujući UNESCO i Vijeće Evrope. Potrebno je uložiti posebne napore na izradi zajedničkog nastavnog plana i programa za učenje najnovije historije Bosne i Hercegovine, koji podstiče izmirenje i ne raspiruje dalje etničke tenzije. Upravni odbor zahtijeva od Visokog predstavnika da izradi plan za provođenje naprijed navedenog, koordiniranjem agencija koje su uključene

u ovaj proces.

## **Javna bezbjednost i reforma sudstva**

30. Upravni odbor poziva Federaciju i Republiku Srpsku da završe proces restrukturiranja policije po hitnom postupku i u tijesnoj saradnji sa UNMIBH. Multietnička policija je od vitalnog značaja za obezbjeđenje sigurne sredine za povratnike, raseljena lica i sve građane. Upravni odbor podstiče UN IPTF da finalizira proces uspostave zajedničke policije u Federaciji te da bez odlaganja nastavi pregovore da Vladom Republike Srpske.

31. Upravni odbor stoga traži od Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske da u restrukturiranoj policiji izvrši popunu najmanje 400 radnih mjesta zapošljavanjem policajaca pripadnika manjinskih grupa, najkasnije do 31. augusta 1998. godine. Restruktuirana policija Republike Srpske bi do decembra 1998. godine trebala odražavati rezultate općinskih izbora iz 1997. godine. Etnički sastav policije mora odražavati pravičnu zastupljenost sva tri konstitutivna naroda i ostalih.

32. Upravni odbor ističe potrebu za brзом i potpunom implementacijom jedinstvenog sistema registarskih tablica i jedinstvene saobraćajne dozvole u Bosni i Hercegovini, koje su izradili Visoki predstavnik i UNMIBH, te podsjeća strane na rokove koje je odredio Visoki predstavnik. Od 1. juna 1998. godine prelazak međunarodnih granica je dozvoljen samo vozilima koja imaju nove registarske tablice i jedinstvenu saobraćajnu dozvolu, a od 31. augusta 1998. godine sva vozila u Bosni i Hercegovini će morati da imaju nove registarske tablice i jedinstvenu saobraćajnu dozvolu.

33. Upravni odbor traži da se federalno Ministarstvo unutrašnjih poslova inauguriра i restrukturiра do 15. juna, kao što se to zahtijeva u Banskim zaključcima PIC-a, te da dva preostala kantona u Federaciji izvrše inauguraciju svoje novo-

integrirane policije prema zahtjevima IPTF-a. Restruktuirana multietnička policija, koja odražava popis stanovništva iz 1991. godine, mora biti uspostavljena u svih 10 kantona Federacije do 31. decembra 1998. godine.

34. Potvrđujući značaj međuentitetske saradnje, pozdravljamo znatno bolju saradnju između Federacije i Republike Srpske u vezi sa unutrašnjom sigurnošću, i podstičemo Federaciju i Republiku Srpsku da u potpunosti implementiraju svoje sporazume o saradnji po pitanju sudstva i unutrašnjih poslova.

35. Upravni odbor pozdravlja potpisivanje Memoranduma o razumijevanju o pravnoj pomoći između institucija Federacije i Republike Srpske, koje je izvršeno 20. maja 1998. godine, i poziva strane da odmah preduzmu neophodne korake za njegovu implementaciju. Pored toga, Upravni odbor pozdravlja osnivanje Komisije za međuentitetsku pravnu saradnju i poziva njene članove da se dogovore najkasnije do 31. jula 1998. godine o početnim preporukama za zakone koje je neophodno usvojiti u ovoj oblasti.

36. Potvrđujući značaj profesionalnog i nezavisnog sudstva, Upravni odbor daje podršku proširenim naporima na reformi sudstva kojima koordinira Visoki predstavnik. Apeliramo da se kvalificirani ljudi iz Bosne i Hercegovine uključe koliko god je to moguće u ovaj program, kako bi stekli iskustvo i stručno znanje.

37. Entiteti moraju privesti kraju sadašnju, prvu fazu reforme Krivičnog zakona. Upravni odbor poziva Federaciju i Republiku Srpsku da do 30. juna odnosno 31. avgusta 1998. godine donesu nove Krivične zakonike i nove Zakone o krivičnom postupku. Odmah nakon toga mora se izvršiti sistematska revizija krivičnih zakona. Upravni odbor naglašava potrebu da se imenovanja sudija isključivo zasnivaju na stručnim kvalifikacijama, kao i da sve etničke grupe budu pravično zastupljene u sudskom sistemu.

38. Upravni odbor od oba Entiteta traži da postupaju u skladu sa zahtjevima za dostavljanje informacija, preporukama i odlukama dviju komponenti Komisije za ljudska prava osnovane prema Aneksu 6 – Ombudsmena i Doma za ljudska prava.

39. Upravni odbor pozdravlja usvajanje Rezolucije 1168 iz 1998. godine od strane Vijeća sigurnosti UN-a, očekuje produžetak mandata UNMIBH od strane Vijeća sigurnosti UN-a, a također pozdravlja tekuće razmatranje programa praćenja rada sudova pod vođstvom UNMIBH.

40. Podržavamo napore na jačanju institucije federalnog tužitelja i pozivamo na aktivno korištenje ove institucije, posebno u slučajevima kada lokalni dužnosnici primjenjuju, ili štite one koji primjenjuju, nasilje u cilju opstruiranja implementacije Daytonu. Ako se to pokaže neophodnim ili preporučljivim, Upravni odbor bi podržao svako neophodno poboljšanje sistema krivičnog pravosuđa u entitetima u cilju spriječavanja takvih krivičnih djela.

### **Privredna reintegracija i reforma**

41. Upravni odbor podsjeća organe vlasti u Bosni i Hercegovini na značaj uspostavljanja cjelovite privrede, kao i na hitnu potrebu za prelaskom na tržišno orijentiranu privredu koja će privlačiti investitore.

42. Privatizacija je prijeko potrebna za privrednu obnovu zemlje. Upravni odbor naglašava da izbjeglice i raseljena lica ne bi trebali biti diskriminirani u procesu privatizacije, kao i da proces treba da osigura transparentnost i pravičnost. Upravni odbor pozdravlja donošenje zakona o privatizaciji u Federaciji, usvajanje zakona o privatizaciji na državnom nivou od strane Vijeća ministara i reviziju zakona o privatizaciji u Republici Srpskoj. Odbor poziva na donošenje zakona o privatizaciji na državnom nivou bez odlaganja od strane Parlamenta Bosne i Hercegovine, i poziva da se, u skladu sa ovim zakonom, donesu

novi zakoni o privatizaciji u Republici Srpskoj do 15. jula 1998. godine. Upravni odbor poziva na pokretanje procesa privatizacije u oba entiteta do 30. augusta 1998. godine.

43. Upravni odbor napominje da preveliki broj prepreka još uvijek sprečava slobodnu i pravičnu unutrašnju trgovinu u Bosni i Hercegovini. Zbog toga:

*a) nelegalni entitetski zakoni o porezima se trebaju poništiti ili izmjeniti ili dopuniti od strane Entiteta do 15. jula 1998. godine;*

*b) Entiteti trebaju uskladiti zakone o porezima na promet i akcizi prije 1. novembra 1998. godine;*

*c) Federalne vlasti trebaju ujediniti sisteme naplate poreza i platnog prometa u Federaciji u jedan jedinstven Zavod za platni promet prije 30. septembra 1998. godine;*

*d) nelegalni bilateralni carinski sporazumi se trebaju poništiti do 15. jula 1998. godine;*

*e) carinski zakon se treba donijeti do 15. jula 1998. godine i u potpunosti primijeniti do januara 1999. godine.*

44. Upravni odbor sa zadovoljstvom konstatuje da je Bosna i Hercegovina sada sklopila stand-by aranžman sa MMF-om: nova valuta – konvertibilna marka, će biti puštena u opticaj prije kraja juna 1998. godine. Međutim, u finansijskom sektoru su neophodne daljnje mjere. Zbog toga:

*a) novi bankovni zakoni se trebaju usvojiti u oba Entiteta do 15. jula 1998. godine;*

*b) sistem plaćanja u konvertibilnoj marki se treba dalje razviti na cijelom području zemlje u saradnji sa MMF-om i guvernerom Centralne banke;*

*c) plan za opsežnu reformu i reorijentaciju postojećih*

*zavoda za platni promet se treba pripremiti do 31. oktobra 1998. godine.*

45. Upravni odbor pozdravlja nedavni napredak u organiziranju javnih preduzeća. Odbor podstiče konačnu privatizaciju takvih preduzeća. Odbor posebno pozdravlja uspostavljanje zajedničke Željezničke korporacije Bosne i Hercegovine u sklopu Transportne korporacije. Da bi se osiguralo daljnje poboljšanje infrastrukturne mreže:

*a) zakon o telekomunikacijama treba biti usvojen od strane Vijeće ministara prije 30. septembra 1998. godine, i implementiran prije decembra 1998. godine;*

*b) vlasti trebaju potpisati Okvirni sporazum koji će utvrditi principe za reorganizaciju elektro-energetskog sektora prije 31. oktobra 1998. godine;*

*c) vlasti trebaju prije 31. oktobra 1998. godine potpisati Okvirni sporazum koji će utvrditi principe za reorganizaciju poštanskog sektora;*

*d) Transportna korporacija treba biti aktivirana do 30. novembra 1998. godine.*

46. Upravni odbor zahtijeva da međunarodna pomoć za sektor javnih usluga bude uslovljena programom restrukturiranja i transparentnosti koji će utvrditi Visoki predstavnik, uz konsultacije sa Predsjedavajućim Komisije za javne korporacije i sa glavnim bilateralnim donatorima. Odbor podsjeća vlasti Bosne i Hercegovina da svi računi svih javnih preduzeća trebaju biti objavljeni u javnosti.

47. Upravni odbor podržava zahtjev Visokog predstavnika da se u 1998. godini poveća pomoć Republici Srpskoj kako bi se nadoknadio nizak nivo međunarodne pomoći u prošlosti.

48. Upravni odbor poziva vlasti, posebno u entitetima, da

preduzmu veći broj mjera i reformi, uključujući one koje je predložio EC CAFAO, kako bi se smanjio stepen korupcije i zloupotrebe javnih fondova. Odbor pozdravlja osnivanje jedinice za borbu protiv korupcije od strane Visokog predstavnika i podstiče ga da koordinira napore međunarodne zajednice u toj oblasti kako bi se bolje implementirala opsežna strategija.

49. Upravni odbor poziva organe vlasti u Bosni i Hercegovini da do 31. jula 1998. godine postignu sporazum sa Vladom Republike Hrvatske i Vladom Savezne Republike Jugoslavije oko određivanja zvaničnih graničnih prijelaza između Bosne i Hercegovine i ovih susjednih država. Svaki od ovih sporazuma će također utvrditi način sprečavanja saobraćaja na brojnim putevima koji prelaze granicu na neodobrenim lokacijama između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske ili Savezne Republike Jugoslavije. Upravni odbor preporučuje da se na svakom graničnom prelazu vrši adekvatna kontrola.

50. Kao ključ dalje revitalizacije bosanske privrede, od suštinske je važnosti da se operacije Centralne banke i uvođenje zajedničke valute nastave prema planu.

51. Upravni odbor izražava žaljenje zbog neuspjeha u uspostavljanju jedinstvenog telefonskog sistema sa konsistentnim pozivnim brojevima u cijeloj Bosni i Hercegovini i jedinstvenim međunarodnim pozivnim brojem, kako je to dogovoreno u Zaključcima londonske Konferencije PIC-a iz 1996. godine i u Sporazumu o telefonskim pozivnim brojevima iz avgusta 1997. godine. Odbor poziva na ostvarivanje ovih ciljeva do decembra 1998. godine.

52. Vlasti moraju dati svoju podršku monetarnoj stabilnosti i makroekonomskoj konsolidaciji, u skladu sa budžetskim procesima koji počivaju na čvrstim fiskalnim osnovama, i koji su realni, transparentni i operativni. Vlasti trebaju afirmirati kulturu javne odgovornosti. Međunarodna donatorska zajednica i stanovništvo Bosne i Hercegovine više neće

tolerisati nepravilnosti u budžetu i korupciju.

53. Uprkos do sada postignutom napretku, Upravni odbor je zabrinut zbog toga što je dosadašnji ekonomski razvitak Bosne i Hercegovine uglavnom rezultat donatorskih ulaganja i oživljavanja privrede koje je prirodno uslijedilo samim završetkom rata. U stvari, bruto društveni proizvod Bosne i Hercegovine još uvijek iznosi samo oko jedne polovine od svog relativno niskog predratnog nivoa. Upravni odbor poziva na hitno usvajanje strukturalnih reformi radi uspostavljanja tržišne privrede. Ove reforme trebaju uključivati:

- Razvoj održivog finansijskog sektora. Ovo podrazumijeva uvođenje tržišno orijentiranih privatnih banaka umjesto sadašnjih državnih banaka, razvijanje tržišta kapitala, davanje podrške osnivanju osiguravajućih društava, kao i ostale mjere.*
- Privatizaciju preduzeća i banaka u društvenom vlasništvu.*
- Uspostavljanje regulatornog okvira koji bi bio pogodan za domaća i strana ulaganja.*
- Punu implementaciju zajedničkih carinskih tarifa i eliminaciju svih preostalih prepreka za slobodnu trgovinu unutar Bosne i Hercegovine.*

54. Upravni odbor naglašava važnost poljoprivrede za privredu Bosne i Hercegovine, a posebno u osiguravanju ambijenta koji bi povratak izbjeglica učinio održivim. Upravni odbor poziva entitete da preduzmu hitne mjere kako bi zaustavili nezakonitu eksploataciju šuma.

## **Demokratski izbori**

55. Upravni odbor pozdravlja uspješnu implementaciju izbornih rezultata iz 1997. godine u 135 od 136 općina i apelira na novoizabrane vlasti da djeluju u duhu pomirenja. Funkcionisanje paralelnih općinskih struktura u određenim

općinama mora odmah prestati. Upravni odbor poziva strane da osiguraju hitnu implementaciju i osuđuje opstrukcionističko ponašanje strana u Srebrenici.

56. U svrhu omogućavanja pravilnog i efikasnog funkcionisanja općinskih vijeća, od suštinske važnosti je dobrovoljan povratak raseljenih općinskih zvaničnika u općine u kojima treba da vrše svoje dužnosti. Upravni odbor podržava pristup kojim se daje prioritet onim zvaničnicima koji se nalaze na izvršnim funkcijama.

57. Redovni izbori i multietnički politički pluralizam su od vitalnog značaja za razvoj demokratske Bosne i Hercegovine. Septembarski izbori trebaju obilježiti odlučujuću fazu u izgradnji demokratskog društva u Bosni i Hercegovini. Upravni odbor pozdravlja OSCE-ov puni nadzor nad ovim izborima, uključujući i registraciju birača, glasanje i prebrojavanje glasova. Upravni odbor apelira na sve države učesnice da osiguraju osoblje i finansijske izvore potrebne OSCE-u za ostvarenje ovog zadatka. Upravni odbor konstatira da je Predsjedavajući Ureda OSCE-a proglasio početak perioda davanja dobrovoljnih priloga za ovaj izborni budžet i podstiče sve članice Vijeća za implementaciju mira da daju svoje priloge, a posebno one koje neće biti obuhvaćene OSCE-ovim procesom davanja doprinosa.

58. Upravni odbor očekuje da će se poštivati izborna pravila i propisi koje je usvojila Privremena izborna komisija (PIK). OSCE treba u potpunosti iskoristiti svoje postojeće ovlasti, uključujući ovlasti Izborne apelacione potkomisije i Komisije medijskih eksperata osnovanih od strane PIK-a, da provjeri i potvrdi kandidate i sankcionira one stranke i kandidate koji opstruiiraju slobodne i fer izbore i duh Daytonskog sporazuma.

59. Upravni odbor naglašava potrebu da se ubrza rad na izradi stalnog izbornog zakona koji treba biti usvojen u post-izbornom periodu, a koji će sadržavati odgovarajuće odredbe za

povećanje stepena pluralizma na budućim izborima.

60. Upravni odbor je konstatirao da se za septembarske izbore registrovalo 86 političkih stranaka i nezavisnih kandidata i podstiče ih da iskoriste mogućnosti stvaranja saveza i koalicija koje su ponuđene u Pravilima i propisima PIK-a.

61. Uviđajući značaj političkih stranaka u stvaranju demokracije u Bosni i Hercegovini, Upravni odbor podstiče političke stranke i nevladine organizacije u zemljama članicama Vijeća za implementaciju mira da svoju podršku i pomoć daju pro-daytonskim i multietničkim političkim strankama u Bosni.

## **Reforma medija**

62. Mediji igraju ključnu ulogu u ovim izborima i u bosanskom mirovnom procesu, i samo ukoliko sve stranke budu imale slobodan i pravičan pristup medijima, građani će biti u mogućnosti da izaberu odgovorno rukovodstvo. U svrhu afirmiranja slobodnih, nezavisnih i potpuno restrukturiranih medija u skladu sa evropskim standardima, Upravni odbor u potpunosti podržava napore Visokog predstavnika u uspostavi Privremene komisije za medijske standarde i izdavanje dozvola (IMSLC) kako je to dogovoreno u Bonskim zaključcima PIC-a. Upravni odbor insistira na punoj saradnji sa IMSLC-om. Upravni odbor posebno očekuje od nadležnih vlasti da učestvuju u ovom procesu i u potpunosti sarađuju sa Komisijom i da obezbijede odgovarajuće eksperte koji će raditi u ovoj Komisiji.

63. Upravni odbor uviđa važnost javnog sistema emitiranja programa u Bosni i Hercegovini i u ovom kontekstu apelira na Visokog predstavnika da brzo finalizira restrukturiranje RTV BiH, uključujući integraciju sistema prijenosa. Upravni odbor ne odobrava taktiku otezanja koju primjenjuju lokalne vlasti i pozdravlja namjeru Visokog predstavnika da iskoristi svoje ovlasti ukoliko se ne ispoštuju rokovi. Kao drugi korak u ovom procesu, od Visokog predstavnika se zahtijeva da do kraja ide

sa planovima da se uspostavi javni sistem emitiranja programa u cijeloj zemlji, uz saradnju i SRT i RTV BiH. Upravni odbor očekuje punu saradnju od strane odgovornih vlasti i rukovodstva RTV BiH u ovom procesu i u implementaciji ukupne medijske strategije Visokog predstavnika.

64. Upravni odbor također ističe važnost koju on pridaje Otvorenoj mreži (OBN) u smislu obezbjeđenja objektivne i nezavisne televizije za narod Bosne i Hercegovine i poziva da se OBN-u pruži neophodna finansijska podrška. Cilj je da se osigura da na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine budu dostupni višestruki izvori informacija, uključujući i nezavisne medije i na pravilan način regulisane javne medije do perioda predizborne kampanje za septembarske izbore.

### **Jačanje vladinih institucija**

65. Proces izgradnje institucija u Bosni i Hercegovini se odvija suviše sporo. Upravni odbor sa zabrinutošću konstatira da ni Predsjedništvo ni Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, kao ni Vijeće ministara, još uvijek nisu poduzeli prijeko potrebne korake u cilju izgradnje održivih i efikasnih zajedničkih struktura. Sve tri institucije bi trebale poduzeti odgovarajuće korake da bi se njihove plenarne sjednice održavale u bivšoj zgradi Parlamenta. Nakon izbora u septembru sadašnja praksa održavanja sjednica bi konačno trebala da prestane. Upravni odbor poziva Komisiju Evropske unije i Svjetsku banku da nastave renoviranje s ciljem da se osigura da ove prostorije postanu stalno sjedište zajedničkih institucija, koje bi imalo specijalni administrativni i sigurnosnim režim, u skladu sa smjernicama Visokog predstavnika.

66. Upravni odbor nadalje zahtijeva da Vijeće ministara implementira Zakon o Vijeću ministara bez daljnjeg odlaganja. Puna uspostava njegovih zajedničkih službi pod vođstvom novoimenovanog međunarodnog koordinadora je obavezna i trebala

bi se završiti do 30. jula 1998. godine.

67. Dva Doma Parlamentarne skupštine bi do 31. jula 1998. godine trebala da uspostave ured za zajedničke službe u bivšoj zgradi Parlamenta. Upravni odbor naglašava da bilo kakav dalji opstrukcionizam nije prihvatljiv.

68. Ministarstvo civilnih poslova i komunikacija u tijesnoj saradnji sa Svjetskom bankom mora poduzeti neophodne korake da nedavno usvojeni državni budžet postane operativan. Stoga se po hitnom postupku mora implementirati sporazum koji su postigli Entiteti o mehanizmu kojim se osigurava automatski mjesečni transfer iz budžeta Entiteta u državni budžet.

69. Upravni odbor pozdravlja nedavne korake u pravcu potpune implementacije Zakona o putnim ispravama i činjenicu da će svi pasoški uredi u oba Entiteta biti operativni i spremni da distribuiraju nove dokumente do 1. jula 1998. godine. Upravni odbor ovim donosi odluku da će svi izabrani ili imenovani zvaničnici i svi ostali građani Bosne i Hercegovine biti obavezni da od 1. avgusta 1998. godine, odnosno 1. januara 1999. godine, prilikom putovanja u inostranstvo koriste nove putne isprave Bosne i Hercegovine. Međutim, izbjeglice koje žive u inostranstvu će imati pravo da koriste svoje stare pasoše ili druga zvanična dokumenta u svrhu povratka u Bosnu i Hercegovinu. Strani državljani koji su prijavili svoj boravak mogu koristiti pasoše svojih država.

70. Upravni odbor podržava napore Visokog predstavnika i UN IPTF-a da izrade nacrt Zakona o državnoj graničnoj policiji koji će se institucijama Bosne i Hercegovine uputiti na usvajanje do 30. Juna 1998, u skladu sa Ustavom i Bonskim zaključcima PIC-a. Državna granična policija će biti oformljena pod okriljem Ministarstva civilnih poslova i komunikacija Vijeća ministara Bosne i Hercegovine. Pripadnici državne granične policije moraju nositi zajedničku uniformu i zajedničke simbole.

71. Upravni odbor pozdravlja zaključke Foruma Federacije od 16. aprila i plan aktivnosti koji je u njima sadržan. U slučaju nepoštivanja, Upravni odbor insistira na trenutnom raspuštanju nelegalnih paralelnih institucija i podstiče Visokog predstavnika da poduzme odlučne mjere protiv onih koji održavaju te institucije.

### **Osiguravanje bolje provedbe mira na lokalnom nivou**

72. Implementacija Mirovnog sporazuma u velikoj mjeri ovisi o odgovornim lokalnim zvaničnicima. Upravni odbor vjeruje da se pojačana pažnja mora pokloniti implementaciji Daytonskog sporazuma na općinskom i kantonalnom nivou u oba Entiteta.

73. Dobra uprava na lokalnom i kantonalnom nivou je elemenat od osnovne važnosti u preuzimanju pune odgovornosti od strane organa vlasti u Bosni i Hercegovini u skladu sa Mirovnim sporazumom.

74. Upravni odbor zahtijeva od Visokog predstavnika da uspostavi sistem procjene provedbe mira u pojedinim kantonima i općinama, koji se oslanja na postojeće podatke i resurse, i da naznači Upravnom odboru koje je korake potrebno poduzeti. Između ostalog, postojala bi i mogućnost ad hoc imenovanja Specijalnog izaslanika koji bi koordinirao lokalne i međunarodne aktivnosti u općinama koje ne poštuju dogovore. Kriteriji kojima se utvrđuje da li dolazi do nepoštivanja dogovorenog će obuhvatati i sljedeće elemente:

- saradnja po pitanju povratka izbjeglica i raseljenih osoba;
- implementacija izbornih rezultata, uključujući i davanje stvarnih ovlasti izabranim zvaničnicima;
- reforma policije i integracija policijskih snaga;
- saradnja sa ICTY-em (Međunarodnim tribunalom za ratne zločine);
- ukupna saradnja u implementaciji.

75. Upravni odbor donatora će prilikom dodjeljivanja pomoći uzeti u obzir rezultate ove procjene.

76. Upravni odbor uviđa potrebu za obezbjeđenjem odgovarajuće sigurnosti i obavezuje se da će obezbjeđiti potrebno osoblje i sredstva u cilju izvršenja gore postavljenih zadataka.

### **Saradnja sa ICTY-em**

77. Upravni odbor pozdravlja poboljšanu saradnju vlasti bosanskih Srba sa ICTY-em, koja je rezultirala dobrovoljnom predajom jednog broja osoba optuženih za ratne zločine. Veliki broj optuženih je ipak još uvijek na slobodi, uključujući i Radovana Karadžića; nadležne vlasti moraju poduzeti hitne korake kako bi izvršile naloge za hapšenje izdate za sve optužene osobe pod njihovom jurisdikcijom i predale te osobe ICTY-u. Upravni odbor pozdravlja dalju predaju optuženih za ratne zločine ICTY-u. Pravično suđenje optuženim je prijeko potrebno za proces pomirenja naroda, kao i za organe vlasti u Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj i Saveznoj Republici Jugoslaviji u ispunjavanju njihovih obaveza prema Mirovnom sporazumu.

78. Upravni odbor zahtijeva da vlasti Federacije i Republike Srpske ispune svoje obaveze u skladu sa Mirovnim sporazumom i sporazumima koji proizilaze iz njega, uključujući i "Pravila puta" ("Rules of the Road").

79. Upravni odbor pozdravlja činjenicu da sve tri strane, po prvi put nakon prestanka sukoba, učestvuju u zajedničkom procesu ekshumacija, koji predvodi predstavnik Visokog predstavnika, i jedna drugoj omogućuju potpuni pristup mjestima na kojima se vrši ekshumacija bez zahtjeva za reciprocitetom. Međutim, Upravni odbor konstatira da vlasti nisu razmijenile informacije o sudbini nestalih osoba i lokacijama grobnica. Zbog toga zahtijevamo da vlasti u potpunosti objelodane sve informacije koje mogu biti od pomoći u procesu pronalaženja nestalih osoba.

80. Upravni odbor pohvaljuje rad Komisije za nestale osobe i poziva sve bosanske vlasti, kao i vlasti u susjednim zemljama, da efikasnije sarađuju u cilju razjašnjavanja sudbine svih osoba koje su nestale u ratu.

## **Deminiranje**

81. Upravni odbor pozdravlja ratifikaciju Sporazuma iz Ottawe i očekuje od Bosne i Hercegovine da bez odlaganja izradi plan aktivnosti u cilju njegove implementacije. Ovo se zahtijevalo u Londonskim i Banskim zaključcima Vijeća za implementaciju mira i treba se odmah izvršiti. Upravni odbor pozdravlja inicijative Kanade i Slovenije vezane za deminiranje.

82. Upravni odbor konstatira da se već šest mjeseci kasni sa prenosom UN centra za deminiranje (UN Mine Action Centre) u nadležnost bosanskih vlasti, što bi uključivalo i zapošljavanje i obuku rukovodnog kadra iz BiH, čiji sastav treba da bude etnički izbalansiran.

83. Upravni odbor takođe konstatira da se kasni i sa osnivanjem entitetskih Centara za deminiranje i podstiče sve strane da povećaju svoje napore u pravcu pravovremenog obezbjeđivanja sredstava i ljudstva za ove vitalne jedinice i njihovog raspoređivanja.

84. Upravni odbor pozdravlja postignuti napredak u jačanju kapaciteta entitetskih vojnih snaga za deminiranje, i podstiče sve strane da nastave sa svojim naporima u izvršavanju vojnih operacija deminiranja u skladu sa međunarodnim humanitarnim standardima za deminiranje.

## **Aneks 8 Dayton (Spomenici)**

85. Upravni odbor pohvaljuje napore UNESCO-a u Bosni i Hercegovini i poziva članove Vijeća za implementaciju mira da podrže rad UNESCO-a vezan za očuvanje i obnovu manastira, crkvi, džamija, mostova i drugih državnih spomenika. Odbor poziva članove Komisije za očuvanje državnih spomenika da

finaliziraju proces određivanja državnih spomenika u skladu sa članom IV Aneksa 8. Mirovnog sporazuma. Odbor takođe poziva bosanske vlasti da poboljšaju svoju saradnju i sa međunarodnim donatorima i sa drugim strukturama vlade Bosne i Hercegovine u cilju očuvanja državne baštine.

## **Sport**

86. Upravni odbor poziva da se započne sa pregovorima u cilju ponovnog konstituiranja međunarodno priznatih sportskih udruženja Bosne i Hercegovine koja će predstavljati cijelu zemlju. Entitetska sportska udruženja ne bi trebala biti međunarodno priznata. Upravni odbor podsjeća Entitete na njihovu obavezu da zajednički osnuju timove koji će predstavljati Bosnu i Hercegovinu i zahtijeva da Entiteti podnesu izvještaj Visokom predstavniku o ovom pitanju do 1. oktobra 1998. godine.

## **Vojna stabilnost/kontrola naoružanja**

87. Upravni odbor uviđa ključnu ulogu Stalnog vojnog komiteta za vojna pitanja (SCMM) u izgradnji povjerenja i stabilnosti. Smatrajući da je nastavak rada međunarodne zajednice sa SCMM-om u duhu saradnje od vitalnog značaja, Odbor poziva sve strane da djeluju zajedno da bi osigurali da SCMM što prije stekne potrebni status jednog od najvažnijih faktora u stabilizaciji Bosne i Hercegovine. Odbor podržava rad SCMM-a i druge mehanizme za razvijanje međuentitetske vojne saradnje.

88. Upravni odbor pozdravlja rezultate amnestije za predaju minsko-eksplozivnih sredstava i drugih sredstava koja se koriste u ratne svrhe. Odbor smatra da je sada pogodno vrijeme za amnestiju koja će konkretno biti usmjerena na oružje i poziva vlasti u Bosni i Hercegovini da što prije, a najkasnije do 31. avgusta 1998. godine, donesu odgovarajuće zakonske propise.

89. Upravni odbor pozdravlja napredak postignut u pregovorima u skladu sa članom II (Mjere izgradnje povjerenja i

bezbjednosti u Bosni i Hercegovini) i članom IV (Mjere za sub-regionalnu kontrolu naoružanja). Upravni odbor smatra da se u ovom trenutku stvorila prilika da se sa aktivnostima oko kontrole naoružanja pređe u novu fazu i poziva vlasti u Bosni i Hercegovini da ispitaju načine za izvršenje međusobno dogovorenog i provjerivog smanjenja broja trupa i teškog naoružanja unutar svojih odbrambenih sistema. Takva redukcija bi bila u funkciji mjere izgradnje povjerenja, i njome bi se učvrstila stabilnost, a ujedno bi se i sredstva iz vojnih budžeta preusmjerila za potrebe rekonstrukcije.

90. Upravni odbor pozdravlja uspješan početak pregovora u skladu sa članom V (Sporazum o regionalnoj kontroli naoružanja).

91. Upravni odbor insistira da oba entiteta osiguraju da njihovi vojni izdaci budu transparentniji (uključujući i direktnu i indirektnu pomoć dobijenu od drugih zemalja) i insistira da se svi troškovi za odbranu unutar entiteta centraliziraju unutar javno objavljenog budžeta za odbranu.

92. Upravni odbor apelira da se ulože veći naponi na finaliziranju procesa integracije vojnih snaga Federacije, što uključuje i trenutačno usvajanje zajedničkih simbola, isključivu upotrebu zastave Federacije i stvaranje zajedničke i integrisane komandne strukture.

## **Brčko**

93. Upravni odbor izražava svoju podršku Dopunskoj odluci za Brčko. Upravni odbor pozdravlja osnivanje Komisije za Brčko Vlade Republike Srpske od strane premijera Dodika i naglašava važnost ove komisije da bi se osiguralo ispunjavanje uslova iz Dopunske odluke. Odbor konstatira da Republika Srpska mora podnijeti "teret vrlo jasnog dokazivanja da je promijenila svoj kurs i obavezala se na jasan stalni program punog poštivanja Dayton". Odbor nadalje konstatira da je multietnička administracija i dalje "na klimavim nogama" i

Podsjeća Republiku Srpsku da je u njenom najboljem interesu da prihvati smjernice Supervizora i poduzme sve potrebne mjere da bi podržala i ojačala upravu, sudski sistem i policiju u Brčkom.

94. Upravni odbor pozdravlja uspješan nastavak procesa povratka u Brčko, ali isto tako podsjeća vlasti i Federacije i Republike Srpske na njihove obaveze koje proizilaze iz posljednje Odluke, što uključuje i omogućavanje povratka etničkih manjina u Brčko i iz Brčkog.

95. Upravni odbor uviđa da je ekonomska revitalizacija Brčkog ključna za dalji uspjeh procesa povratka, kao i za proces ponovnog konstituiranja multietničkog grada i vlade. Odbor sa zadovoljstvom konstatira da je Donatorska konferencija obezbjedila sredstva za rad specijalnih konsultanata koji će pružiti podršku naporima Supervizora u utvrđivanju programa privatizacije preduzeća koja nisu u privatnom vlasništvu i društvenih preduzeća, kao i uspostavi bescarinske ili specijalne ekonomske zone da bi se stimulisala privreda regije.

96. Upravni odbor naglašava osnovnu važnost slobode kretanja u svim pravcima kroz Brčko.

### **Regionalna pitanja**

97. Upravni odbor naglašava da se pitanje izgradnje stabilne Bosne i Hercegovine mora pokrenuti i unutar regionalnog konteksta. Iz tog razloga Upravni odbor podsjeća Hrvatsku i Saveznu Republiku Jugoslaviju na njihove obaveze u svojstvu potpisnika Mirovnog sporazuma. Obje zemlje moraju uraditi više da bi ispunile ove obaveze. Pokušaji modificiranja dogovorenih struktura u Bosni i Hercegovini na kantonalnom ili entitetskom nivou koji bi vodili odvajanju ili segregaciji su neprihvatljivi.

98. Hrvatska mora dozvoliti neometan povratak izbjeglica na cjelokupnom teritoriju Hrvatske, kao i podržati proces

povratka u Bosnu i Hercegovinu. Hrvatska također mora uspostaviti djelotvoran i konsistentan granični režim sa Bosnom i Hercegovinom, koji je neophodan za pristupanje bilo kojoj međunarodnoj trgovinskoj organizaciji. Upravni odbor pozdravlja nedavnu odluku Vlade Hrvatske da produži bezvizni režim za sve građane Bosne i Hercegovine.

99. Upravni odbor zahtijeva da se Vlada Hrvatske aktivno angažuje u provedbi dogovorenog Memoranduma o razumijevanju potpisanog od strane vlasti u Bosni i Hercegovini u februaru 1998. godine i odluke Visokog predstavnika iz maja 1998. godine u vezi sa zajedničkim registarskim tablicama.

100. Upravni odbor takođe izražava svoju zabrinutost činjenicom da Vlada Hrvatske i dalje isplaćuje plaće dužnosnicima i vojnom osoblju hrvatske nacionalnosti iz Bosne i Hercegovine. Takva plaćanja podrivaju integritet Bosne i Hercegovine i odmah se treba započeti sa njihovim postepenim ukidanjem.

101. Vlada Savezne Republike Jugoslavije je preuzela odgovornu ulogu u pružanju podrške stvaranju vlade u Republici Srpskoj koja se na efikasniji način počela baviti interesima stanovnika Republike Srpske. Upravni odbor upozorava SRJ da ne podriiva postignuti napredak izazivanjem nove nestabilnosti u Republici Srpskoj.

102. Upravni odbor poziva vlade Bosne i Hercegovine i Savezne Republike Jugoslavije da odmah finaliziraju uspostavljanje diplomatskih odnosa i razmjenu ambasadora bez postavljanja uslova, kako je i ranije dogovoreno.

103. Upravni odbor je zabrinut zbog koraka koje poduzimaju vlade Hrvatske i Savezne Republike Jugoslavije da bi ograničile slobodne i nezavisne medije, što negativno utiče na informacije dostupne stanovnicima Bosne i Hercegovine.

## **Pitanja sukcesije**

104. Još jednom potvrđujući Deklaraciju iz Sintre i Zaključke o pitanjima sukcesije koje je usvojila Bonska konferencija PIC-a, Upravni odbor je sa zahvalnošću primio k znanju izvještaj Visokog predstavnika od 22. maja 1998. godine.

105. Upravni odbor sa zabrinutošću konstatira da je postignut samo ograničen napredak u poštivanju poziva PIC-a na obezbjeđenje pristupa relevantnim evidencijama i podacima. Iako je Savezna Republika Jugoslavija u principu odlučila da na raspolaganje stavi određene dokumente, Upravni odbor smatra da je ta odluka neadekvatna za omogućavanje efektivnog nastavka pregovora o nacrtu Okvirnog sporazuma od 13. novembra 1997. godine na ravnopravnim osnovama. Upravni odbor ponavlja zahtjev koji je uputio PIC, i naglašava važnost potpunog i neodložnog poštivanja tog zahtjeva.

106. Upravni odbor takođe sa zabrinutošću konstatira stalno prisutni nedostatak napretka od strane Država u postizanju koncenzusa o suštinskim pitanjima sukcesije, u okviru nacrtu Specijalnog pregovarača od 13. novembra 1997. godine. Pregovori o pitanjima sukcesije ne mogu se nastaviti u nedogled. Upravni odbor stoga podržava preporuku Visokog predstavnika da u pregovorima nastupi pauza koja će trajati do kraja septembra. Tada će biti zakazani slijedeći pregovori tokom kojih će se razmatrati gore pomenuti Nacrt, pod pretpostavkom da za to postoje odgovarajući uslovi.

Upravni odbor će, ukoliko se ukaže potreba i uzimajući u obzir preporuke Visokog predstavnika, u svjetlu ove sjednice ponovno razmotriti ovo pitanje, što uključuje i mogućnost da ključna neusaglašena pitanja budu predmetom arbitraže. Osim toga, može se razmotriti i poduzimanje koraka u cilju podjele relevantne imovine koja se nalazi u inostranstvu.

### **Visoki predstavnik**

107. Upravni odbor izražava pohvale za rad Visokog predstavnika i njegovog osoblja. Odbor naglašava važnost uloge

Visokog predstavnika u mobiliziranju, koordiniranju i davanju smjernica organizacijama i agencijama uključenim u civilne aspekte implementacije mira. Odbor nadalje izražava punu podršku Visokom predstavniku u korištenju njegovih ovlasti prema Aneksu 10 Općeg okvirnog sporazuma za mir i prema poglavlju X Bonskih zaključaka PIC-a. Upravni odbor posebno u potpunosti odobrava i podržava prijelazne obavezujuće odluke koje je donio Visoki predstavnik i podstiče ga da pribjegne daljnjem donošenju takvih odluka, kada god to smatra neophodnim.

108. Upravni odbor ponovo potvrđuje da će Visokom predstavniku i dalje davati političke smjernice vezane za implementaciju mira. Odbor će nastaviti da se sastaje na odgovarajućem nivou svakih četiri do šest sedmica. Nadalje, Upravni odbor se slaže da će se razmotriti financijske implikacije pri donošenju svih odluka o dodatnim zadacima koje će izvršavati Visoki predstavnik.

109. Upravni odbor naglašava da se moraju stvoriti uslovi koji će omogućiti da Bosna i Hercegovina postane moderna zemlja u kojoj će postojati ključni elementi demokratskih institucija i u kojoj će biti otklonjeni osnovni uzroci etničke konfrontacije: za ovo je potreban samoodrživ mir. Upravni odbor traži od Visokog predstavnika da do sredine septembra 1998. godine Odboru na razmatranje dostavi izvještaj o stanju implementacije mira u Bosni i Hercegovini. U ovom izvještaju se, između ostalog, težište treba staviti na napredak postignut u vezi sa slijedećim ciljevima u najvažnijim oblastima:

- 
- Značajan obim ostvarenog povratka i postepen, organiziran i miran povratak izbjeglica i raseljenih lica na održivoj osnovi i u značajnom broju.
  - Samoodrživo i stalno primirje uz podršku transparentnih

mehanizama vojne saradnje.

- Jezgro osnovnih zakona kojim se nameće vladavina zakona i uspostavlja nezavisno sudstvo.
- Konsolidacija reformi slobodnog tržišta, uključujući i transparentnu privatizaciju kojom se isključuje politički uticaj na ključne privredne sektore, i održavanje programa MMF-a i slobodnog kretanja roba, usluga i kapitala unutar Bosne i Hercegovine.
- Restrukturiranje, reintegracija, ponovna obuka i opremanje policije u oba entiteta u skladu sa demokratskim i profesionalnim standardima.
- Ukidanje nelegalnih institucija iz perioda prije Daytonu, uz stavljanje mehanizama prihoda i rashoda pod kontrolu legitimnih vlasti.
- Regulisanje medija u skladu sa demokratskim standardima i postojanje slobodnih i nezavisnih medija na cijelom području Bosne i Hercegovine.
- Redovno održavanje izbora i implementacija izbornih rezultata u skladu sa demokratskim standardima.
- Saradnja potpisnica Mirovnog sporazuma sa ICTY-em na hapšenju i krivičnom gonjenju ratnih zločinaca.
- Konsolidacija multietničkih institucija i sigurnog ambijenta za povratak u BRčko.
- Puna saradnja susjednih zemalja u provedbi mira.